

TA
TEATERIET
APROPOS

GRÆNSER

*Dig, mig
og verden
imellem os*

UNDERVISNINGSMATERIALE

Udarbejdet af Ida Janku Ravn Homilius

Kære lærer

Med dette undervisningsmateriale inviteres du og dine elever ind i et univers, hvor I får mulighed for at diskutere forestillingens emner og tematikker ved hjælp af greb fra dramafaget.

Du og dine elever får mulighed for at arbejde med forestillingens temaer i et fiktionsrum. At tilgå problemerne inde i fiktionen kan for mange være mindre farligt og kan dermed åbne op for en debat, der til daglig kan være svær at tage. Desuden er håbet med dette materiale også, at både du og dine elever, kan få et friskt pust til skoledagen.

Undervisningsmaterialet er fordelt ud i to forløb

- Et inden forestillingen: Grænser A
- Et efter forestillingen: Grænser B

Materialet ligger online i Google Slides.
Print eventuelt et sæt ud til dig selv.

[Klik her: Grænser A](#)

[Klik her: Grænser B](#)

De to forløb kræver ikke nødvendigvis nogen særlig forberedelse. Du kan nøjes med at orientere dig i dette dokument og åbne Google Slides, når I skal arbejde med forestillingen i undervisningen.

Hvis du alligevel har lyst til at vide mere, kan du finde information om forestillingen Grænser og om de to forløb i dette dokument.

Hvis du aldrig har arbejdet med drama i undervisningen og har brug for ekstra råd og vejledning, kan du klikke dig ind [her](#).

Indhold

Læringsmål	s. 3
Grænser A:	s. 4
Indhold Google Slides "Grænser A"	s. 4
Opgaver til "Grænser A"	s. 5-6
Øvelser til "Grænser A"	s. 6
Grænser B:	s. 7
Indhold Google Slides "Grænser B"	s. 8
Øvelser til "Grænser B"	s. 8
Scener i "Grænser B"	s. 9
Scene A	s. 10
Scene B	s. 11
Scene C	s. 12
Scene D	s. 13
Om forestillingen	s. 14
Materiale til vurderingsøvelse	s. 15-20

Ikoner i Google Slides

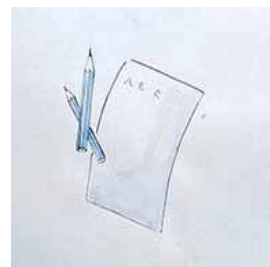
= opgaven skal løses i plenum

= ryd borde og stole ud til siden

= opgaven skal løses i grupper

= i opgaven indgår skrivning

= opgaven skal løses individuelt

= øvelsen foregår på gulvet

Læringsmål

Undervisningsmaterialet retter sig mod læringsmålene for Dansk, Samfundsfag og Drama (valgfag) i folkeskolens udskoling samt de tværgående temaer Innovation og entreprenørskab, Krop og bevægelse samt Elevernes alsidige udvikling.

Dansk

- Refleksion over kultur, identitet og sprog.
- Møde med en æstetisk tekst og efterfølgende analyse, diskussion, refleksion og vurdering af denne.

Samfundsfag

- Stillingtagen til politiske problemstillinger samt forslag til forhandlinger af disse.
- At tage aktivt stilling og handle i forhold til sociale og kulturelle problemstillinger.

Drama (valgfag)

- At agere i en dramaproduktion med forskellige virkemidler som tekst, figur, tid, krop, fabel, fiktionskontrakt og rum.
- Analyse af teater- og dramaproduktion samt diskussion, refleksion og vurdering af disse.

Tværgående temaer

Innovation og entreprenørskab

- Evne til at omsætte kreative ideer til praksis med fokus på elevens kompetence til at skabe, udvikle og handle.

Krop og bevægelse

- I folkeskolen er der et krav om, at eleverne gennemsnitligt skal have motion og bevægelse i 45 minutter om dagen. Mange af øvelserne i undervisningsmaterialet giver mulighed for at opfylde dette krav.

Elevernes alsidige udvikling

- Eleven oplever at have kontrol over egen situation i skolen.
- Eleven oplever at være personligt engageret i undervisningen.
- Eleven får mulighed for at udfordre og bruge sine styrker og læringsmåder i skolen.

Grænser A

Undervisningsmateriale til arbejde inden forestillingen

Disse øvelser kan anvendes til at diskutere forestillingens temaer og snakke om, hvad I skal ind og se. Ved hjælp af dette materiale, kan du opbygge elevernes nysgerrighed og give dem et grundlag for at kunne analysere og reflektere over forestillingen mens den spiller.

Der er opgaver og øvelser til 2 lektioner á 45 minutter. Hvis du har én enkelt lektion inden forestillingen, kan du vælge nogle af opgaverne og øvelserne ud, så det passer med din tidsramme.

Indhold Google Slides "Grænser A"

Hvad skal I se?	Slide 2
Hvem skal I se?	Slide 3
Hvad skal I vide?	Slide 4
Hvad skal I huske at aftale?	Slide 5
Klassens manifest	Slide 6
Opgaver	
Grænser – hvad er okay?	Slide 8
Den etiske fordring	Slide 9
Kriminalitet eller kunst?	Slide 10-13
Sæt gang i tankestrømmen	Slide 14-15
Øvelser	
Tømmeflåde	Slide 17-18
Radiobiler	Slide 19
Hvad skal der ske nu?	Slide 20

Grænser A

Slide 1-5 indeholder introduktion til forestillingen og begreber, som er gode at kende til. I kan gennemgå dem sammen i klassen. Desuden lægges der op til, at I allerede i begyndelsen af forløbet laver nogle aftaler om, hvordan I kan skabe et trygt rum, når I skal arbejde med drama. Det findes i slide 5 og 6.

Opgaver

Grænser – Hvad er okay?

10 min.

Pranks, ansvar, respekt, grænseoverskridende adfærd.

At fange elevernes interesse for emnet gennem et medie, de selv bruger i deres fritid.

Den etiske fordring

10 min.

Filosofi, ansvar, gruppedynamik, medmenneskelighed, omsorg, respekt.

At tale om hvad det betyder, ”at have den andens liv i sin hånd”.

Sæt gang i tankestrømmen

10 min.

Associationer, forskellighed, flow, forskellige virkeligheder, individualitet.

At træne eleverne i at komme i en tilstand af flow, hvor de lader ideerne flyde frit. At vise, at alle mennesker har forskellige udgangspunkter og tankemønstre.

Øvelser

Tømmerflåde

15 min.

Flow, gang i kroppen, mærke hinanden i rummet, tempo.

Eleverne øver sig i at lægge mærke til rummet og hinanden på en ny måde. De får gang i kroppen og indføres i, hvordan den kan bevæge sig i rummet.

Radiobiler

5-10 min.

Leg, varme kroppen op, tempo, fokus, flow.

Fysisk at øve sig i grænsen mellem leg og alvor.

Lav kun denne øvelse i en klasse med små konflikter. Hvis du ved, nogle af eleverne er i en større konflikt med hinanden, kan denne øvelse let eskalere.

Grænser B

Undervisningsmateriale til arbejde efter forestillingen

Med dette materiale har du mulighed for kropsligt at analysere og diskutere teateroplevelsen sammen med eleverne. Den fiktionsramme I kommer til at arbejde med hedder forumteater.

Hvad er forumteater?

I forumteater er der mulighed for at skabe en direkte relation mellem spillere og tilskuere. Praktisk foregår det sådan, at 2-4 spillere spiller et scenarie, som tilskuerne har mulighed for at stoppe og ændre på, ved selv at komme op og spille videre.

Hvorfor forumteater?

Forumteateret giver dig som lærer nogle redskaber til at analysere modsætninger og konflikter i en fiktionsramme, der for mange elever kan føles mere tryk, end hvis de skulle tage udgangspunkt i sig selv. Det giver nye muligheder for at finde løsninger på konflikter og prøve elevernes kreative side af. Forumteater kan være med til at skabe en øget forståelse af elevens eget selv og den sociale sammenhæng, vedkommende befinder sig i. I forumteater er man aldrig tvunget til at vise mere af sit indre, end man har lyst til, da det altid foregår i en fiktiv ramme med fiktive rollefigurer.

Hvis du kun har en enkelt lektion at arbejde i, foreslår jeg, at I springer "Standpunktsøvelsen" på slide 5-6 over, og nøjes med at spille en enkelt scene fra forestillingen.

Indhold Google Slides "Grænser B"

Velkommen tilbage fra teatersalen!	Slide 2
Opvarmning	Slide 3
Speeddating	Slide 4
Standpunktsøvelse	Slide 5-6
Forumteater	Slide 7
Elementer i forumteater	Slide 8
Sådan ser det ud	Slide 9
Rammer	Slide 10
Hvordan kan I forberede jer?	Slide 11
Nu skal I spille forumteater!	Slide 12
Scener fra forestillingen	Slide 13
Scene A	Slide 14
Scene B	Slide 15
Scene C	Slide 16
Scene D	Slide 17
Refleksion	Slide 18
Hvad oplevede vi?	Slide 19
Spørgsmål til refleksion	Slide 20
Æstetisk fordobling	Slide 21
Formgiv dine tanker	Slide 22

Øvelser

Slide 1-7 indeholder introduktion til forumteater samt begreber, som er gode at kende til. I kan gennemgå dem sammen i klassen.

Speeddating

10 min.

Indlevelse i rolle, flow, brainstorm.

At eleverne øver sig i at komme i flow og *gøre frem for at tænke* samt lære deres rollefigur at kende.

Standpunktsøvelse

15-20 min.

Stillingtagen, sætte sig i andres sted, diskussion.

At eleverne øver sig i at tænke i forskellige løsninger. Dette kommer de til at bruge, når de skal til at spille forumteater.

Materialer (de 6 standpunkter) kan findes bagerst i dokumentet. Print ud inden undervisningen.

Scener i "Grænsen B"

Overvej inden lektionen hvilke scener, klassen skal arbejde med.

Rækkefølgen er underordnet.

Scene A

Victor og Peter.

Forhold mellem forælder og barn, vrede, udtalte følelser.

Hjemme hos Victor:

PETER: Ham Anton i din klasse. Er han ikke en af dem der kom ind i klassen, imens vi var væk?

VICTOR: Jo. Hvorfor?

PETER: Troels ringede. Han fortalte, at du skubbede Anton ind i væggen i dag. Hvorfor gjorde du det?

VICTOR: Han var dum at høre på.

PETER: Det er aldrig i orden at skubbe nogen ind i en væg, Victor, uanset hvad de har sagt. Hvad skete der?

VICTOR: Vi skændtes. Big Deal.

PETER: Jeg vil gerne vide, hvad der skete, Victor.

VICTOR: Fint. Anton spurgte, om jeg skulle spille smart, og så spurgte jeg ham, om han nogensinde havde taget en IQ test, og spurgte han mig om det er rigtigt, at mor blev voldtaget med en kæp, og så skubbede jeg ham ind i væggen. End of story. Tilfreds?

PETER: Jeg forstår godt du blev vred. Men du provokerede tydeligvis også ham, og så siger man nogle gange ting der ikke passer. Jeg ved godt det ikke har været let, men du er simpelthen også nødt til at lære at tilpasse dig.

VICTOR: Seriøst?! Skal jeg tilpasse mig?!

PETER: Stille - din mor sover! Nu bor vi her. Sådan er det bare. Det er det bedste for vores familie, og du er også nødt til at hjælpe med at få det til at fungere.

Spil scenen igen. Nu må publikum gribe ind.
Hvornår kan Victor eller Peter gøre noget anderledes? Hvad?

Show it, don't tell it!

Scene B:

Frederik og Victor.

Gruppepres, forventninger, egne grænser, at sige fra.

Til festen:

FREDERIK: Skal vi gå?

VICTOR: Nej. Det er det Anton vil have, så jeg har tænkt mig at blive hele natten. Og ved du hvad, Frede? Jeg tror faktisk, at det her er det helt rigtige tidspunkt til at du overholder din del af aftalen.

FREDERIK: Hvad for en aftale?

VICTOR: Jeg tog med til den her lorte fest, og til gengæld skulle du prøve noget sammen med mig – kan du huske det? *Tager en joint frem.*

FREDERIK: En cigaret?

VICTOR: En joint.

FREDERIK: Har du røget før?

VICTOR: Masser af gange. Her; du tænder den.

FREDERIK: Jeg ved sgu ikke rigtig, Vic.

VICTOR: Undskyld, men havde vi ikke en aftale, Frede?

FREDERIK: Det er bare... hvis min mor opdager det.

VICTOR: Come on. Hun opdager ikke en skid. Jeg har røget masser af gange, og mine forældre aner ingenting. Tænd så.

FREDERIK tænder jointen – ryger – hoster – og giver den tilbage til VICTOR, der også ryger.

Spil scenen igen. Nu må publikum gribe ind.

Hvornår kan Frederik eller Victor gøre noget anderledes? Hvad?

Show it, don't tell it!

Scene C:

Frederik og Victor.

At være uvenner, at blive afvist, seksualitet, at være udenfor.

I skolen:

FREDERIK: Hej Vic. Hvad laver du?

VICTOR: Hvad ligner det?

FREDERIK: Vinder du?

VICTOR: Nej, jeg taber sgu altid i det her fucking lorte spil.

FREDERIK: Jeg blev godt nok helt vildt skæv af den der joint.

VICTOR: Nåh? Det opdagede jeg slet ikke, Frede.

FREDERIK: Du blev da også rimelig blæst, hva?

VICTOR: Ikke specielt, jeg er jo ikke en noob ligesom dig.

FREDERIK: Det der skete... der ude på marken... du ved... det må du altså undskylde.

VICTOR: Jeg er da ligeglad.

FREDERIK: Okay... så du er ikke sur på mig over det?

VICTOR: Jeg er sgu ligeglad om du er homo eller ej, Frede, jeg er jo ikke neandertaler, vel?

FREDERIK: Det er jeg ikke. Altså, homo.

VICTOR: Jeg er ligeglad, siger jeg.

FREDERIK: Men du gik.

VICTOR: Du kan sgu da ikke bare gøre sådan noget. Men det er så heller ikke verdens undergang, vel.

FREDERIK: Blev dine forældre meget sure over det der med poolbordet?

VICTOR: Ja, men det var det hele værd. Så du ikke Antons ansigtsudtryk? Det kan man ikke sætte en pris på.

FREDERIK: Du er sgu sindssyg, Vic.

VICTOR: Men havde I en god fest, Frede? Altså, efter at jeg blev smidt ud.

FREDERIK: Jo... nej... det ved jeg ikke...

VICTOR: Hvad laver du egentlig her?

FREDERIK: Hvad mener du?

VICTOR: Skal du ikke tilbage til Anton og hans slæng?

Spil scenen igen. Nu må publikum gribe ind.
Hvornår kan Frederik eller Victor gøre noget anderledes? Hvad?

Show it, don't tell it!

Scene D:

Gitte og Frederik.

Relation mellem forælder og barn, hemmeligheder, at holde hånden over sine kammerater, frygt for at være stikker, sårbarhed.

Hjemme hos Frederik:

GITTE. Kan vi lige snakke sammen et øjeblik?

FREDERIK: Skal det være lige nu?

GITTE: Ja. Det skal det.

FREDERIK: Er der sket noget?

GITTE: Nej. Men jeg ville egentlig spørge dig om det samme.

FREDERIK: Hvad mener du?

GITTE: Din far og jeg har snakket, og vi synes, du har virket lidt nedtrykt på det sidste. Er der noget der trykker dig, Frederik?

FREDERIK: Nej.

GITTE: Er du sikker?

FREDERIK: Ja.

GITTE: Ved du godt, at du kan snakke med mig, hvis der er noget der går dig på?

FREDERIK: Det ved jeg godt, mor.

GITTE: Ofte så kan ting godt virke værre når de kun er oppe i vores hoveder, og når vi så får dem ud af hovedet, og får fortalt det til andre, så er det slet ikke så slemt som man troede. Uanset hvad, så hjælper det i hvert fald at tale om tingene. Det skal du huske.

Spil scenen igen. Nu må publikum gribe ind.
Hvornår kan Gitte eller Frederik gøre noget anderledes? Hvad?

Show it, don't tell it!

Om forestillingen

Målgruppe: Udskoling i folkeskolen samt ungdomsuddannelser
Spilleperiode: 18/09 - 05/10 2018
Spillested: Filurens Sal i Musikhuset Aarhus

Hvad sker der, når man er ung og grænsesøgende, og man hele tiden er i tvivl om sit ståsted? Hvordan finder man sine egne grænser, når vennerne presser på og udfordringerne langsomt bliver større? Og hvad sker der, når man går sammen om at overskride grænser – kaster sig ud i et fælles adrenalinsus, og man ikke helt lander samme sted?

Teaterhuset Filuren og Teateriet Apropos dykker ned i grænselandet. Forestillingen vil undersøge, hvorfor man har, og hvorfor man får grænser. Skal jeg skubbe mine egne grænser eller skal jeg stå fast? Finder man først sin grænse, når den er blevet overskredet? Intentionen er at tage emnet op med det publikum, der selv er på grænsen fra teenager til voksen. Et publikum, der konstant skal forholde sig til grænser i deres eget liv, og for hvem grænser til tider kan være svære at se.

Produktion: Teaterhuset Filuren og Teateriet Apropos

Instruktør: Anne Zacho Søgaard

Instruktørassistent: Daniella Ottendal Skovgaard

Dramaturg: Marion Vick

Synopsis: Henrik Szklany

Dramatiker: Brian Wind-Hansen

Scenograf: Daniel Bevensee

Lys: Jesper Jepsson

Lyddesign: Johannes Smed

Medvirkende: Anders V. Momme og Sandra Turell Hennigsen

Undervisningsmateriale: Ida Janku Ravn Homilius

Illustrationer: Emma Ramløse Torsson

Foto: HEIN

Om Teateriet Apropos

Teateriet Apropos er et projektteater med base i Aarhus og ledes af Marion Vick. Teateriet Apropos ønsker at producere scenekunst med noget på hjerte, høj kvalitet og højaktuelle temaer i øjenhøjde og med en usnobbet tilgang.

[Læs mere her.](#)

1. Frederik gjorde det
rigtige, ved at
imødekomme Aida.

2. Frederik skulle have
stået fast over for
Aida og have
beskyttet Victor.

3. Frederik skulle
have sagt ja med det
samme og ikke have
forsvaret Victor.

4. Frederik skulle
have fortalt Victor
om gruppen.

5. Frederik skulle
have fortalt
klasselæreren Troels
om gruppen.

6. Frederik skulle
have fortalt sin mor,
Gitte, om gruppen.